

Supervisió i inspecció educativa

Codi: 101643
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500261 Pedagogia	OT	4	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Empar Garcia Lopez
Correu electrònic: Empar.Garcia@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'assignatura Supervisió i Inspecció Educativa, com a matèria optativa de quart curs del pla d'estudis del grau de Pedagogia, pertany a la menció de Gestió de la Formació i d'Institucions Socioeducatives. Té com a referents les assignatures Educació i Contextos Educatius, L'Organització i els Grups i Desenvolupament Organitzacional d'Institucions Educatives, impartides a primer, segon i tercer. Això significa que, per poder desenvolupar adequadament l'assignatura, calen uns mínims de suficiència en relació amb les assignatures esmentades. És aconsellable tenir competències en avaluació de centres, programes i projectes.

Objectius

Es tracta d'una assignatura de quart curs, que pretén completar la formació dels professionals per actuar en dos grans àmbits de forma complementaria: formació en les organitzacions i direcció i gestió de institucions educatives.

En aquest sentit respon als objectius general del Perfil del Grau de Pedagogia, com són: avaluar institucions, promoure el desenvolupament organització, gestionar el recursos i el personal, realitzar planificacions estratègiques, elaborar i desenvolupar activitats formatives

Parteix de fonaments educatius que es treballen als curs anteriors, i té com referències prèvies el mòdul de continguts relatius a *Educació i Contextos Educatius, l'Organització i els grups, Disseny, seguiment i avaluació de plans i programes, Innovació Educativa, Desenvolupament organitzacional d'institucions educatives*.

Aquesta assignatura forma part del curriculum de la menció de "Gestió de la formació i d'Institucions educatives".

- Comprendre i analitzar els aspectes que configuren realitats educatives i institucionals en contextos d'educació formal i no formal.
- Dissenyar, desenvolupar i avaluar processos, projectes, programes i activitats per intervenir en contextos educatius i formatius.
- Informar i assessorar persones, institucions i organitzacions sobre aspectes educatius i formatius, pel canvi i la millora.
- Orientar a les institucions per aconseguir la millora dels processos i els elements de l'organització.

- Conèixer diferents realitats de la supervisió i l'assessorament als centres educatius a Europa.

Competències

- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Aplicar estratègies i tècniques d'assessorament, orientació, consulta i mediació educativa en àmbits professionals i institucions i serveis educatius i de formació.
- Avaluar polítiques, institucions i sistemes educatius.
- Realitzar estudis prospectius i avaluatius sobre característiques, necessitats i demandes formatives i educatives.
- Supervisar plans, programes, centres i professionals de l'educació i la formació.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els principis de l'ètica professional en la delimitació i desenvolupament d'activitats de supervisió i inspecció educativa.
2. Dissenyar plans d'ordenació educativa territorial.
3. Elaborar un pla d'actuació de la Inspecció educativa per a un àmbit territorial concret.
4. Elaborar un pla de supervisió per a un centre educatiu.
5. Identificar àmbits d'anàlisi d'interès per a la supervisió i inspecció educativa.
6. Identificar i aplicar l'estratègia de supervisió i inspecció més adequada a les diferents realitats territorials i de centres educatius.
7. Realitzar informes sobre situacions educatives territorials o de centres de formació.
8. Seleccionar i aplicar models, estratègies i instruments de supervisió educativa.
9. Utilitzar les tècniques de supervisió habituals.

Continguts

BLOC I. Naturalesa i sentit de la supervisió educativa

1. Aproximació conceptual al significat i sentit de supervisió a l'àmbit educatiu.
2. Organització i finalitats.
3. Funcions i atribucions de la inspecció educativa; eines per desenvolupar-les.

BLOC II. La supervisió i inspecció educativa pel canvi i la millora dels centres.

4. Supervisió i avaluació dels centres i els serveis educatius, en un marc de l'autonomia de centre.
5. Assessorament a centres i serveis educatius en els processos de gestió i de transformació educativa.
6. Assessorament en l'exercici de la funció docent i de la funció directiva.
7. Desenvolupament de processos avaluadors en els centres i serveis educatius.

BLOC III. La supervisió educativa a Europa: sistemes educatius i models d'inspecció educativa. Estudi comparat.

7. Organització i finalitats.
8. Funcions i atribucions.
9. Sistemes descentralitzats, centralitzats i amb dependència de les Autoritats locals.

Metodologia

La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

El plantejament metodològic, seguint el principi de la multivarietat d'estratègies metodològiques, ha de facilitar la participació activa de l'alumne i la construcció del procés d'aprenentatge pel mateix alumne.

El docent, en aquest plantejament metodològic, dóna suport constant a l'alumne, facilitant-li els mitjans i els recursos necessaris per al procés d'aprenentatge. Les tutories en aquest context esdevenen una part fonamental de la metodologia de treball.

La metodologia que s'utilitza en les activitats presencials de gran grup consisteix a fer classes expositives en què el docent assumeix un rol actiu, implicant la participació de l'alumnat en el procés. La finalitat d'aquestes activitats és presentar els continguts i donar instruccions per a activitats individuals o de grup. Així, a més de proporcionar informació rellevant, el docent ajuda l'alumne en el seu procés de construcció del coneixement.

En les sessions de gran grup s'organitzen, també, sessions pràctiques, que es dediquen a exercicis a l'aula, individuals i en equips de quatre alumnes de caràcter estable per a tot el curs, en què, mitjançant l'anàlisi de documents, la resolució de casos o les activitats pràctiques, s'aprofundeix en els continguts i les temàtiques treballats, per tal que l'alumne pugui combinar el treball autònom amb el de grup.

Les pràctiques es lliuren al professor, el qual les retorna revisades i anotades. Cada estudiant, si cal, les refà o les millora individualment i les presenta en una carpeta d'aprenentatge a final de curs. La carpeta ha de recollir totes les activitats, elaboracions i pràctiques que fa l'estudiant durant el curs. Al final de la carpeta, l'alumne ha de recollir una reflexió sobre el seu procés d'aprenentatge en la matèria.

La combinació de les metodologies i el seguiment del docent han de permetre a l'alumne desenvolupar estratègies analítiques i crítiques; en definitiva, aprendre a aprendre.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial de gran grup	45	1,8	5, 8
Tipus: Supervisades			
Projecte de supervisió, pràctiques.	30	1,2	2, 3, 4, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Lectures i estudi	75	3	1, 6, 9

Avaluació

L'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

El sistema d'avaluació plantejat en aquesta assignatura té dos moments.

D'una banda, es fa una avaluació continuada amb la finalitat formativa de fer un seguiment del procés d'aprenentatge de l'estudiant, per tal de guiar-lo i orientar-lo. A més, ens permet prendre decisions sobre el ritme de desenvolupament de l'assignatura.

D'altra banda, es fa una avaluació sumatòria, per tal de verificar el nivell d'aprenentatge assolit, tenint com a referència les competències i els objectius plantejats.

En el sistema d'avaluació, tenim bàsicament dos tipus d'evidències:

- La realització d'activitats pràctiques (anàlisi de documents, resolució de casos...), que es van desenvolupant al llarg de l'assignatura i es concreten en la presentació d'una carpeta d'aprenentatge al final del curs.
- La superació amb èxit d'una prova escrita.
- Disseny i presentació d'un projecte de Supervisió d'un centre educatiu. Presentació el 27 de novembre de 2020.

La prova final de síntesi es realitzarà el dia 29 de gener de 2021 i la recuperació de la prova es farà el dia 5 de febrer del 2021. Per tal de poder recuperar la prova final de síntesi cal haver tret una puntuació no inferior a 3,5.

Per tal d'aprovar l'Assignatura cal haver superat totes les parts. L'assistència és obligatòria la qual cosa implica haver assistit com a mínim al 80% de les classes presencials.

Es farà retorn de les activitats avaluades en un període màxim de 10 dies.

El plagi en qualsevol de les activitats o treballs serà motiu de suspens.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència, participació i implicació en les sessions presencials (activitats individuals i en grup).	10%	0	0	1, 2, 5
Disseny i presentació del projecte de Supervisió i Inspecció (activitat individual, portafoli)	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 6
Prova final de síntesi.	50%	0	0	7, 8, 9

Bibliografia

Administration et Éducation (2005). Número monográfico: *L'inspection en questions*, Núm. 4 (108).

ALCALÀ, M.L. (2016) *¿Debe ser la inspección impulsora de la innovación en los centros educativos?*. Avances en Supervisión Educativa, nº 26, diciembre 2016.

ÁLVAREZ, E., PÉREZ, R. (2010). *Radiografías de la Inspección Educativa en el Comunidad Autónoma de Asturias. Revisión crítica con intención de mejora*, Bordón 62 (1). Págs. 9 - 28

ANTÚNEZ, S. (2009). *La Inspección educativa y la evaluación de la formación permanente de los profesionales de la educación escolar*, Avances en Supervisión Educativa. Revista electrónica. Núm. 10. Mayo.

Disponible en

http://www.adide.org/revista/images/stories/pdf_10/ase10_art08.pdf

ANTÚNEZ, S., SILVA, P., (2013). *La Inspección educativa*. Educar 49.1 UAB.

BRUGGEN, J. C. van (2010) Inspectorates of Education in Europe; some comparative remarks about their tasks and work. Standing International Conference of Inspectorates (sici). Abril, 2010. Bruselas

CARNICERO, P. (IP.), ANTÚNEZ, S., LÓPEZ, J. J. y SILVA, P. (2010). *Formación de los Supervisores de Educación Primaria en México: Análisis de Necesidades*. Investigación. AECID Referencia de la concesión: REF. A/019899/08 Duración: desde 2009 hasta 2010.

CAMACHO, A (2014) *Funciones y quehaceres de los inspectores de Educación en Baleares. Un estudio de casos*. Tesis doctoral. Barcelona: Universitat de Barcelona.

CARRON, G. y De GRAUWE, A. (2003). Cuestiones de actualidad en supervisión: una revisión de la literatura. París, UNESCO- International Institute for Educational Planning.

CASANOVA M. (2014). Control un aval de calidad. *Cuadernos de Pedagogía*, 441, 67-69.

COLOM, M. (2011). El paper de la inspecció en el marc del nou Decret d'Autonomia. *Fòrum. Revista d'organització i gestió educativa*, 25, 13-14.

DE GRAUWE, A. (2006) *L'État et l'inspection scolaire. Analyse des relations et modèles d'action*. Tesis Doctoral. Institut d'Études Politiques de Paris.

DEL POZO, A. (2016). *El sistema educatiu del segle xxi en un món líquid*. Lliçó inaugural del postgrau "Expert universitari en Gestió i Direcció d'Organitzacions Educatives (GEDIOE) (p.15). Lleida.

ESTEBAN FRADES, S. (2014). *La inspección de educación. Historia, pensamiento y vida*. Oviedo: KBK Ediciones (en Asociación con ADIDE de Castilla y León).

FEMENÍA MILLET, O. (2015). *Inspección, supervisión, evaluación y calidad en un centro educativo de enseñanza secundaria obligatoria*. Madrid: Ediciones Díaz de Santos.

GALICIA MANGAS, F. (2019). La inspección de educación en la Unión Europea. *Aula* 25, 129-146

GERVER, R (2016) Conferencia. En el XIV Congreso nacional de Inspectores de Educación: innovar en educación. Valladolid. 19, 20 y 21 de octubre de 2016. Adide-Federación.

GONZALEZ, M. (2011). *La inspección educativa: una professió clau per a la millora del sistema*. La revista de l'AIEC, 29-30.

Disponible en

http://ecoledoctorale.sciencespo.fr/theses/theses_en_ligne/degrauwe_socio_2006/degrauwe_socio_2006.pdf

HODGINS, D. W. (2006) "The Principal as Instructional Leader: A Handbook for Supervisors", Journal of Educational Administration, Vol. 44 Iss: 5, pp.528 - 531. Publisher: Emerald Group Publishing Limited.

IIPE- UNESCO (2007). Reforming school supervision for quality improvement. Disponible en (7 módulos)

<http://www.iiep.unesco.org/es/desarrollo-capacidades/training/training-materials/school-supervision.html>

JIMENEZ, J. (2014). Una nueva i vieja inspección. *Cuadernos de Pedagogía*, 441, 58-62.

LEIVA, M.V. (Ed).(2014). *Asesoramiento educativo. ¿Qué necesitan nuestras escuelas?*. Viña del Mar: Altazor.

MONTERO, A. (1997). "Inspección educativa y función asesora", en MARCELO, C. y LÓPEZ YÁÑEZ, J. (Coords.). *Asesoramiento curricular y organizativo en educación*. Barcelona: Ariel. Págs. 314-327

- PAVON, A. (2010). *La supervisión educativa para la Sociedad del Conocimiento*. Madrid: La Muralla.
- PERUCCA, B. y DAVIDENKOFF, E. (2003). *La République des enseignants*. Paris: Editions Jacob-Duvernet.
- RAMO, Z. (1999). *¿Para qué los inspectores?* Barcelona: Praxis.
- RUL, J. (2002). "Inspección de educación profesionalización versus politización, Organización y Gestión Educativa, Revista del Fórum Europeo de Administradores de la Educación, n. 3, mayo-junio; págs. 50-53
- SILVA, P. (2008b) *La Inspección Escolar en Cataluña. Un Estudio de Casos*. En Avances en Supervisión Educativa. Octubre. Núm. 9.
- Disponible en http://adide.org/revista/index.php?option=com_content&task=view&id=279&Itemid=62
- SOLER, E. (2002) La Inspección en las distintas concepciones y sistemas pedagógicos: características y funciones. Tesis Doctoral. Disponible en <http://eprints.ucm.es/tesis/19911996/S/5/S5006701.pdf>
- SOLER, E. (2002a). *El ego de los inspectores*, Organización y Gestión Educativa, revista del Forum Europeo de Administradores de la Educación. Vol. 10, núm. 1. Págs. 16-20.
- SOLER, E. (2002b). *La visita de inspección: encuentro con la realidad educativa*. Madrid: La Muralla.
- SPILLANE, J. (2006). *Distributed leadership*. San Francisco: Jossey-Bass.
- STANDAERT, R. (2001) *Inspectorates of Education in Europe. A critical analysis*. Leuven (Bélgica): <http://www.sici-inspectorates.eu/Members/Inspection-Profiles>. Ed. Academische Coöperatieve Vennootschap cvba (acco).
- TEIXIDÓ, P. (1997). *Supervisión del Sistema Educativo*. Barcelona: Ariel
- TERIGI, F. (2010) *Los sistemas nacionales de inspección y/o supervisión escolar*. Revisión de literatura y análisis de casos. Paris: IIEP/UNESCO
- Disponible en <http://www.iipe-buenosaires.org.ar>
- TOMÀS, M i ESPINÓS, J.L : (1999): *Temes bàsics de Supervisió d'Institucions educatives*. Servei de publicacions. UAB
- URUÑUELA, P. (2008). *Los Retos profesionales de la Inspección Educativa para la Aplicación de la LOE*, en Avances en Supervisión Educativa. Mayo. nº 8. Disponible en <http://www.adide.org/revista/index>
- VERA, J. (2005). El marco jurídico de la inspección de educación. *Avances en supervisión educativa*, 1
- VERA, J. (2014). Supervisión e inspección, a través del tiempo. *Cuadernos de Pedagogía*, 441, 63-66.
- WILES, J., & BONDI, J. (1996). *Supervisión. A guide to practice*. New Jersey: Merrill.
- VIÑAO, A. (1999) *La inspección educativa: análisis socio-histórico de una profesión*. Bordón, vol. 51, 3, p.251-264